

Pennac, Daniel. *Okul Sıkıntısı*. İstanbul: Can Yayınları, 2010, 286 s.

Daniel Pennac'ın *Okul Sıkıntısı* adlı otobiyografik romanı Barış Behramoğlu tarafından Türkçeye çevrilmiş ve Aralık 2010'da Can Yayınları tarafından yayınlanmıştır.

Ünlü Fransız yazar Daniel Pennac 1944 yılında Kazablanka'da doğmuş. Babasının mesleği nedeniyle birçok yer gezen yazar, edebiyat eğitimini tamamladıktan sonra, Fransızca öğretmenliği yaptı. Aynı zamanda çeşitli alanlarda eserler veren yazar; bunlardan *Küçük Satıcı*'yla 1993 yılında İnter Prix, 2007 yılında ise *Okul Sıkıntısı* ile Renaudot ödülleri kazandı.

Eseri Türkçeye çeviren Ataol Behramoğlu'nun kızı Barış Behramoğlu 1979 yılında doğmuştur. Yazarın makale ve çizgi roman çevirileri de vardır. Aynı zamanda kendisinin yazdığı *Su Gibi* adında bir romanı, öykü ve denemeleri vardır.

Okul Sıkıntısı, Pennac'ın çocukluk ve öğretmenlik yıllarında edindiği deneyimlerini okuyucuyu sıkmadan ve edebi bir üslupla kaleme aldığı başarılı bir eserdir.

Eğitimin başlıca içeriğini oluşturan eğitim-okul-öğrenci üçlüsünü eğitimsel ve mizahi bir dil ile ele alan yazar, eğitimin en önemli problemlerinden biri olarak çocuk başarısızlığını gösteriyor. Bu doğrultuda eserde “Çocuk başarısızlığında problem nereden, kimden kaynaklanıyor, sosyal-çevresel ve ekonomik yönden avantajlı olan çocuklar daha mı başarılı olmak zorundadır, gerçekten tembel öğrenci var mıdır, öğrencilerimize kime ve neye göre ‘tembel teneke’lik adını koyarız?” gibi birçok sorunun çözümüne yönelik öneriler bulunmaktadır.

Yazar kitabına kendi annesini anlatarak başlayıp, anne-babaların çocukları için taşıdıkları endişelerini dile getirerek devam ediyor. Sadece anne-babaların endişelerine değil, aynı zamanda çeşitli anne-baba ve öğretmen tutumlarına da değiniyor. Ayrıca eserde her bir bireyin sahip olduğu zeka, sosyo-ekonomik düzey, cinsiyet ve

kültür değişkenlerinin bileşimi ile bir bütün ve eşsiz olduğuna çarpıcı örnekler veriliyor. Yani Dewey'in de söylediği gibi eğitimin hayata hazırlık değil, hayatın bizzat kendisi olduğunu kitap içerisinde gerçek yaşam deneyimleriyle görebiliyoruz.

Kitap altı bölümden oluşuyor; yazar her bölümü ayrı ayrı adlandırmış. Yazar kendisini ‘tembel teneke’ olarak tanıtıyor. Kitabın büyük bir bölümünde çocukluğu, öğretmen oluşu ve öğretmenlik hayatı var. Kısacası bir ‘tembel teneke’nin çocukluk ve yetişkinlik yıllarını bir eğitimcinin gözünden ele alıyor. Kendisinin, öğretmen arkadaşlarının ve öğrencilerinin başlarından geçen örnek olaylara da yer vermiş eserinde yazar. Aynı zamanda kitap öğrenci-öğretmen, öğretmen-öğretmen, öğrenci-öğrenci diyaloglarına yer veriyor. Hatta daha ileri gidip öğrencinin yani kendisinin iç dünyasında olup bitenlere de değiniyor. “Evet, tembel tenekelerin huyudur bu. Durmadan tembelliklerine bahaneler uydururlar: Geri zekâlıyım, asla başaramayacağım...”(Pennac, 2010) örneğinde olduğu gibi.

Eğitim alanına olan katkılarından dolayı yazarımıza, çevirmenimize teşekkür ederiz. Okumaktan zevk almanız dileğiyle.

Arzu Ceylan⁴

⁴ Sakarya Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı
Yükseklisans Öğrencisi